

ВР узаконила історичне військове вітання

ВЕРХОВНА Рада ухвалила зміни до статуту Збройних Сил України, згідно з якими під час вітання та прощання начальника або старшого за званням із військовослужбовцями звучатиме «Слава Україні», а у відповідь – «Героям слава».

Крім того, в статуті ЗСУ відтепер передбачено використання звернення «пан» замість «товариш».

14 жовтня – День захисника України

ЖОВТЕНЬ • 2018

СОЛІДАРНІСТЬ

ПАРТІЙНА ГАЗЕТА

Марія Іонова:
Рівність чоловіків та жінок має стати українською традицією

«ЗАВДЯКИ жіночому менторству й наставництву та спільним зусиллям рівність між жінками й чоловіками перетворюється з тренду на справжню українську традицію, – заявила на Українському жіночому конгресі народний депутат, співголова міжфракційного депутатського об'єднання «Рівні можливості», в.о. голови парламентського комітету з питань європейської інтеграції Марія Іонова. – Міжфракційне депутатське об'єднання «Рівні можливості» діє впродовж трьох останніх скликань Верховної Ради. Представників різних політичних сил у його складі об'єднує єдина мета – забезпечити рівні права та можливості жінок і чоловіків у всіх сферах соціально-економічного життя. За цим прикладом в Україні вже було створено 53 міжфракційні депутатські об'єднання». Марія Іонова також закликала боротися з гендерними стор. **5**

АРМІЯ, МОВА, ВІРА

ФОРМУЛА СУЧАСНОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

**3 Послання Президента України до Верховної Ради
«Про внутрішнє та зовнішнє становище України у 2018 році»**

Про зовнішньополітичний вектор

Ми нарешті вибралися із лабіринтів багатовекторності. Ледве вискочили із смертельно небезпечної пастки позаблоковості. І від чотирнадцятого року твердо прямуємо своїм шляхом, і це шлях до Європейського Союзу та НАТО. Лише інтеграція України до євроатлантичного простору гарантує всім нам мир,

гарантує всім нам безпеку, Україні – незалежність, а українському народу підвищення рівня життя.

Про пріоритети

Це ми з вами збудували безздатну армію. Ми повертаємо українській церкві гідне місце у світовому православ'ї. Дуже важливо – ми нарешті захищаємо, розвиваємо і утверджуємо українську мову – складову сили та успіху нашого народу. І надалі будемо вживати дієвих заходів для зміцнення державного статусу української мови, посилення і поширення її в усіх сферах публічного життя.

стор. **2**

Голова Ямницької ОТГ: Усього рік об'єднанню, а зміни вже видно неозброєним оком

До об'єднання наш бюджет становив близько 30 мільйонів, а зараз – понад 80 мільйонів гривень

«Я став головою Ямницької ОТГ у жовтні минулого року, – розповідає **Роман Крутий**. – Тобто тільки рік, як повноцінно почали працювати». До Ямницької об'єднаної територіальної громади входять чотири села: Ямниця, Павлівка, Тязів і Сілець. Через село

проходить дорога зі Львова до Івано-Франківська. Мені доводилося проїжджати цією дорогою сотні разів. І справді, за останній рік стали помітними деякі зміни. На вулицях з'явилося освітлення. Стало чистіше й охайніше. Адміністративний центр громади розташувався в будівлі колишньої сільської ради. Видно, що стор. **7**

• ПОЗИЦІЯ

Армія, мова і віра – це не гасло. Це – формула сучасної української ідентичності. Армія боронить нашу землю. Мова боронить наше серце. Церква боронить нашу душу.

Зробити сильно та успішну Україну невід'ємною та безспірною частиною Європи без жодної перспективи повернення в зону російського впливу – це наша мета, наша амбіція, наша з вами місія.

Про невдачі

Хотів би відверто наголосити на тому, чим більшість суспільства справедливо незадоволена.

Не вдалося завершити війну і відновити територіальну цілісність країни.

Внаслідок агресії втрачено 20 % промислового потенціалу країни. Це, звичайно, спровокувало ефект доміно для всієї української економіки. Ми вистояли й відновили зростання. Однак більшість українців поки що не відчували покращення добробуту, а рівень життя відновлюється повільно і нерівномірно і по регіонах, і по соціальних, і по вікових групах. Особливо незадовільними залишаються пенсіонери.

Ми створили антикорупційну інфраструктуру. В деякі нові органи вклали чималі фінансові ресурси, але поки що коефіцієнт їх корисної дії мене як Президента не задовольняє. Суспільство розчароване динамікою антикорупційної боротьби, і претензії людей абсолютно виправдані.

Серйозних масштабів набула еміграція з країни.

На жаль, влада допустила чимало прорахунків у кадровій політиці, а сміливі експерименти у цій сфері виявилися недостатньо ефективними.

Темпи реформ зовсім не такі, як та швидкість, яку ми проєктували на старті. Проблеми виявилися глибшими, спротив – сильнішим, рішення – складнішими.

Соціально-економічні проблеми тягнуть за собою політичні наслідки. Це і загроза реваншу проросійських сил, і розквіт лівого популізму, і прояви правого радикалізму. Це – недовіра до державних інституцій, сумніви в ефективності демократичних методів управління, симпатії до анархії, або навпаки – авторитаризму.

На фоні високих очікувань у суспільстві сформувалося відчуття глибокого незадоволення.

У той же час – це не я сказав, а наші міжнародні партнери кажуть, – що за останні чотири роки в Україні відбулося більше позитивних змін, ніж за попередні 23 роки незалежності.

ПРО АРМІЮ

Ми зберегли країну. Кремлівська «барбароса», путінський блицкриг, план «Русская весна» – все це захлинулося за лічені місяці. Ми створили армію, яка звільнила дві третини території Донбасу, які були окуповані навесні 2014 року. Армію, яка локалізувала конфлікт і міцно тримає оборону

• ПОЗИЦІЯ

АРМІЯ МОВА ВІРА

3 Послання Президента України до Верховної Ради

на лінії фронту. Вона захищає країну по всьому периметру українсько-російського кордону.

Про міжнародний авторитет

Ми з вами зміцнили наш міжнародний авторитет і організували трансатлантичну коаліцію на підтримку України з режимом санкцій проти країни-агресора Російської Федерації.

Ми з вами підписали і виграли у Кремля дипломатичний бій за ратифікацію Угоди про асоціацію і поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі з Європейським Союзом та почали нарешті отримувати від неї перші вагомі результати.

Про газову незалежність

Зіскали з російської газової «голки», на якій сиділи багато років президенти, прем'єри, уряди.

Уже два роки, як не купуємо газу в Росії. А блискучий виграш позову проти Газпрому на 4,6 мільярда доларів у Стокгольмському арбітражі зняв з нас непосильний тягар кабальних газових угод 2009 року. Як відомо, завдяки їм, цим угодам, Україна переплатила Кремлю десятки мільярдів доларів.

Про економічне зростання

Уникнули дефолту, з кінця шістнадцятого року – це теж наше досягнення. Відновили економічне зростання. Позавчора Держстат уточнив показники, що у другому кварталі ВВП збільшився на 3,8 %.

Про декомунізацію

Окремо, дуже важливо, що ми у гуманітарній сфері провели декомунізацію. Визнали на державному рівні армію УНР та Українську повстанську армію як учасниць національно-визвольних змагань.

ПРО МОВУ

Істотно посилили позиції української мови на радіо, телебаченні, в кінематографії та книговидавництві.

Про децентралізацію

І якщо у вашому місті чи селі стали ремонтувати дороги й школи, освітлювати вулиці, вивозити сміття, вам безумовно поталанило з міським чи сільським головою. Бо потрібна дійсно кмітлива голова, щоб розумно розпорядитися тими коштами, які передані на місця, а сьогодні це більш як 51 % зведеного бюджету, у результаті нашої програми децентралізації.

Про реформування Збройних Сил

Лише шість тисяч повністю готових до бою вояків весною 2014 року могли виставити Збройні Сили України, коли почалася агресія Російської Федерації проти нашої держави.

І то, якби транспорт був з колесами, був з паливом, з акумуляторами. Це не докір військовим. Це – вирок політикам, прем'єр-міністрів і міністрів оборони, які роками скорочували особовий склад, розпродували зброю, роз-

тринькували майно, розбазарювали шпиталі, військові містечка, полігони, розкрадали землі. Ще б трохи, вони б і солдатів пустили з молотка. От що називається «задробляти на армії».

Наша армія стає армією нового покоління українців. Армія опанує сучасні форми протидії в усіх сферах, як традиційних, так і нових, включаючи інформаційний та кіберпростір. Високоточні і далекобійні засоби вогневого ураження, високотехнологічна розвідка, ефективні системи управління, космічна підтримка, ешелонована ППО, потужні створені нами Сили спецоперацій, відновлені ВМС та інші ознаки сучасної армії мають стати і поступово стають реальністю в Україні.

Про міжнародну політику

За ці чотири з половиною роки нам вдалося не просто створити та зберегти потужну трансатлантичну коаліцію на підтримку України, а й значно розширити і зміцнити її.

І ніхто більше не заперечує нашу європейську ідентичність.

Ми вчимося зовнішньополітичному прагматизму і знаходимо оптимальний для нас варіант продовження гри навіть у найскладніших партіях. Зокрема, такий підхід дав нам можливість вибудувати ефективні стосунки з новою американською адміністрацією.

Чого лише варте рішення Президента США надати Україні оборонне летальне озброєння. І це лише початок. Сенат США схвалив проект бюджету Пен-тагону на 2019 рік, який передбачає 250 мільйонів доларів для безпекової допомоги Україні. І це є найкращий доказ того, що між Києвом і Вашингтоном існує дуже високий рівень довіри.

Про російську агресію та «компроміси» з агресором

Ми переконуємо увесь світ, що будь-які поступки Кремлю без відновлення територіальної цілісності України – це поразка. Поразка права і свободи. Це програш демократичної Європи і перемога авторитарної Азії.

А тим часом у нас самих всю країну обтикано біг-бордами із закликом до «компромісу» з агресором. Ледве не кожний стовп обсіли голуби миру... Тільки тінь від них, від цих голубів, наче від двоголового орла. І хай вас не вводять в оману заспокійливе воркотання, бо у дзьобах у цих горлиць – насіння миру на російських умовах.

Але мир нам принесе не умиротворення агресора... І не згода на умови Росії. До справжнього і справедливого миру нас приведуть лише зміцнення обороноздатності нашої країни, посилення нашої армії й укріплення дипломатичного корпусу і збільшення єдності всередині країни.

ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ЦЕРКВИ

Імперія втрачає один із останніх важелів впливу. Томос – це фактично ще один Акт проголошення незалежності України. Для нас власна церква – гарантія духовної свободи. Це – заповідь суспільної злагоди.

Про п'яту колону

На жаль, на українській політичній шахівниці є фігури, які дозволяють Москві ходити собою. За чотири роки ми відновили не лише армію, а й розвідку, тому маємо не приблизне, а доволі точне уявлення про плани Кремля. Відомо, як на базі п'ятої колони мріють сформувати потужну проросійську опозицію в новому парламенті, а якщо пощастить, то ще й зробити її учасницею нової коаліції з правом вето на європейську та євроатлантичну інтеграцію.

Ми бачимо, як п'ята колону піднімає голову, намагається зібрати до купи різні свої шеренги, користуючись перевагами демократії, активізується в інформаційному просторі. Наше завдання надзвичайно складне – дати їм відсіч не порушуючи норм європейської демократії.

Про європеїзацію України

Наша європейська стратегія – це двосторонній рух. Не лише членство України в Євросоюзі, а й глибинна внутрішня європеїзація України.

Стати європейською країною означає повністю сприйняти європейський дух політичних свобод, чесної конкуренції і рівності можливостей. Це те, що називається порядком відкритого доступу. Країни Європи йшли до нього століттями. Нам цим шляхом треба промчати максимум за десять років.

Про зацікавленість інвесторів

Українська економіка для прискорення зростання потребує колосальних інвестицій і нових робочих місць. У рейтингу Світового банку Doing Business Україна за п'ять років піднялася на шістьдесят одну сходинку. Лише за рік ми з вами прийняли закони, які безпосереднім чином впливають на покращення інвестиційного клімату: про приватизацію; нарешті скасували сумнозвісний валютний декрет, якому було вже 25 років; прийняли Закон про валюту; про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.

Інвестори помітили результати антикорупційної стратегії, такі, як упровадження ProZorro, яку визнали найпрозорішою у світі системою державних закупівель; електронне автоматичне відшкодування ПДВ; очищення від корупції газового сектору; початок створення Вищого антикорупційного суду тощо.

Про майбутнє України

Дим війни ще не розвіявся над цією частиною Європи. Але крізь нього вже чітко видно – Україна може стати і стане новою історією успіху, новим простором європейського зростання. Як сформулював це буквально днями один закордонний друг нашої країни: «За останні чотири роки Україна знайшла свою ідентичність і утвердилася в якості динамічної європейської сили».

Наступному поколінню українців маємо передати успішному європейську Україну. І саме так і станеться, якщо лише не віддамо країну до рук реваншистів, популістів і демагогів.

Слава Україні!

БПП «Солідарність» стала абсолютним лідером рівня доброчесності серед партій. Цей рівень оцінювався за такими показниками, як прозорість, інституційна спроможність та підзвітність

Дослідження Центру «Ейдос»

ЩОДНЯ

Парламент підтримав новий закон про державну мову

4 жовтня Верховна Рада ухвалила в першому читанні законопроект «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

ЯК ЗАНАЧИВ Президент Петро Порошенко на зустрічі з освітянами з нагоди Дня працівників освіти, після того, як Конституційний Суд визнав неконституційним закон про мови 2012 року, виникла потреба заповнити велику законодавчу прогалину та ухвалити новий закон.

«Я хочу наголосити, що вітаю ухвалення закону в першому читанні, – сказав Петро Порошенко. – Я розраховую на те, що до другого читання депутати підготують збалансований проект, який, з одного боку, потужно підтримає конституційний державний статус української, а з іншого – відповідатиме європейським стандартам ставлення до прав меншин. Який сприятиме нашій національній єдності держави – об'єднуватиме, а не розколюватиме суспільство, – зміцненню української політичної нації».

«Я як Президент роблю все можливе для того, щоб посилити й поширити вживання у всіх сферах публічного життя нашої української мови. Адже мова – це сама сутність нашої української ідентичності. Через мову ми пізнаємо навколишній світ і, зрештою, самих себе», – сказав він.

За його словами, за чотири роки дуже багато зроблено для зміцнення позицій української мови. «Радіостанції зараз, і я дуже тішусь цьому, перевищують встановлені законом квоти на україномовні пісні. А що нам казали чотири роки тому? Та їх просто не існує. Ми б і раді, але без російських пісень не виживемо. Ні – усе гаразд. А чому? Рейтинги радіостанцій, які транслюють українські пісні, вищі, ніж у тих, хто транслює пісні на будь-якій іншій мові», – зауважив Петро Порошенко. Він додав, що відповідний закон почав нарешті діяти й на телебаченні, і передбачив, що результат буде такий самий.

• Народний депутат Ігор Гринів під час обговорення законопроекту

За словами Президента, уже почали знімати українською мовою серіали, які донедавна були винятково російськомовними. «Фінансами та глядацькими симпатіями потужно підтримали вітчизняний кінематограф, і українське, україномовне кіно нарешті, ми точно це зараз спостерігаємо, відроджується. Цього року, відвідуючи і Книжковий арсенал у Києві, і Львівський форум видавців, побачив, наскільки більше стало україномовних видань. І це не просто хтось агітує за це. З'явився драйв щодо української мови. Стало драйвово читати книжки українською мовою», – зазначив він.

«Мова посіла належне місце й у державній службі. Ухвалили новий закон про освіту, далеко за 90 % учнів в Україні нарешті навчаються українською мовою. А головне, зріс її престиж серед громадян України, й усе більше і більше людей користуються нею в повсякденному житті», – констатував Глава держави.

Президент також нагадав, що цього року підписав Указ про розраховану на десять років програму підтримки української мови. «Це була моя відповідь на пропозицію запровадити рік української мови. Англійської – будь ласка. Японської, німецької... А щодо нашої рідної мови має бути програма її розвитку, постійно діюча, на десятиліття», – зазначив він.

«Також протягом першого президентства Порошенка була і є послідовна політика на підтримку української мови, політика чітких, конкретних і головне, результативних кроків, – написав на своїй сторінці у Фейсбукі позаштатний радник Президента Олег Медведєв. – Один мій знайомий американський експерт називає таку українізацію «лагідною».

Київські партійці зібрали солодощі для воїнів ООС

З НАГОДИ Дня захисника України представники секретаріату партії «БПП «Солідарність» на чолі з народним депутатом Максимом Саврасовим та Київської міської територіальної парторганізації на чолі з Борисом Білим долучилися до акції, ініційованої одеськими партійцями.

Зібраний гуманітарний вантаж надійде в Станицю Луганську відомій волонтерці, активістці

Наталії Журбенко (позивний Света Светікова).

«Ми хочемо, аби наші захисники змогли скуштувати гарячий напій перед черговим важким днем.

Ця дрібничка подарує воїнам крихту домашнього затишку й розуміння, що ми чекаємо на них та підтримуємо», – зазначила керівник Одеського секретаріату партії Валентина Шульц.

РАНИШЕ КУПУВАВ ВІЙСЬКОВИМ АМУНІЦІЮ, ЗАРАЗ – КНИЖКИ

Починаючи з 2014 року допомагаю одному з підрозділів наших військових розвідників. Декілька разів на рік, коли командир підрозділу приїздить до Києва, ми зустрічаємось, спілкуємось

БОРИС КУШНІРУК
ЕКОНОМІСТ

СЬОГОДНІ піймав себе на думці, як багато за цей час змінилось. У 2014, 2015 та 2016 роках, коли він приїжджав, ми йшли у воєнторг та купували для його підрозділу чоботи, куртки, ще який військовий одяг. А також продукти харчування... Крім того, доводилося давати кошти на військові приціли, снайперські гвинтівки, акумулятори, навіть на пальне.

А ось останні два роки ми заходимо в книгарні, аби придбати якесь гарне читиво для його бійців. Сьогодні, коли ми були в книгарні «Є», я йому сказав про це спостереження.

Він відповів, що нині їх забезпечення змінилося кардинально. Починаючи від їжі та амуніції – і до військового озброєння. Зрозуміло, він мав на увазі передусім військових розвідників.

До речі, він розповів, що саме українська розвідка ідентифікувала всю групу (5 осіб) російських диверсантів, котрі брали участь у отруєнні родини Скрипалів у Великобритани.

Наші знають про них усе. Адже троє з цієї групи отримали «Героя Росії» за бойові дії на Донбасі.

Україна змінюється. Змінюється і її місце у світі. Незважаючи на все наше «зрадофільство».

Військовий розвідник, до речі, розповів, що для багатьох військових у зоні проведення ООС кінець 2016-го та 2017 рік виявилися особливо важкими психологічно, навіть гірше, ніж 2014 та 2015 роки.

Причина цього – атмосфера, з якою зіштовхувалися військові в Києві та у рідних містах.

На Донбасі вони щоденно мають справу з обстрілами, пораненнями та гибеллю побратимів. Натомість приїжджаючи в мирний Київ та інші міста, вони бачать, що люди подекуди перестали усвідомлювати, що збройна агресія Росії не припинилась. Що цей мир і спокій тут забезпечується насамперед завдяки потужності наших збройних сил.

Чому б кожному із нас без зайвого пафосу не ділитися позитивними новинами – що конкретно він чи його рідні, друзі, знайомі зробили корисного у своєму будинку, дворі, селі, місті?

Але це ще півбіди.

Приїжджаючи до мирних міст, вони часто чують не про позитивні зрушення, а про чергову «зраду» та про те, що «нічого не змінилось».

Командирові підрозділу військових розвідників довелося багато працювати зі своїми підлеглими, щоб змінити настрої, що їм мимоволі передавалися на мирній території.

Оцим постійним «зрадофільством» ми не тільки самі себе налаштуємо на негатив, а й ретранслюємо це в бік наших військових, підриваємо їхню віру в перемогу над ворогом, який окупував наші землі й убиває наших співгромадян.

Чому б кожному із нас без зайвого пафосу не ділитися позитивними новинами – що конкретно він чи його рідні, друзі, знайомі зробили корисного у своєму будинку, дворі, селі, місті? Ми всі й наші військові потребують таких позитивних новин.

Якщо ж вам нічим поділитись, якщо ви нічого не робите корисного навколо себе, то може тоді не варто свою пасивність виправдовувати, виплескуючи у вигляді негативу на все довкола?

Сенат США визнав Голодомор геноцидом

СЕНАТ США одностайно ухвалив двопартійну резолюцію, яка стала першим у історії правовим актом Конгресу США, який визнає Голодомор 1932–1933 років геноцидом українського народу.

Резолюція засуджує систематичні порушення прав людини, у тому числі права на самовизначення та свободу слова, вчинені радянським урядом проти українського народу.

Президент Петро Порошенко подякував Сенату Сполучених Штатів Америки за ухвалення резолюції. Глава держави наголосив, що це рішення є свідченням стратегічного партнерства наших країн, яке дуже зміцнилося за останні чотири роки. Президент наголосив, що таке рішення Сенату США є реакцією на чітко організовану роботу. «Я дуже сподіваюся, що приклад США наслідуватимуть і інші країни. Думаю, що це продовження тої ретельної роботи з формування проукраїнської світової коаліції», – сказав Петро Порошенко.

ПІДСУМКИ ВЕКТОРИ ВЕРЕСНЯ

ЄВГЕН МАГДА
політолог

ПРЕЗИДЕНТ звернувся зі щорічним посланням до Верховної Ради. Петро Порошенко відзначив, що воно є підсумковим у нинішній каденції, тому виступ виглядав прелюдією до активної фази виборчої кампанії. Хоча президентські перегони офіційно стартують наприкінці 2018 року, їхні основні потенційні учасники вже сьогодні хизуються рейтингами та роблять гучні заяви.

Глава держави акцентував увагу на змінах у Збройних Силах, що відбулися протягом останніх років, набутті чинності Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та доцільності підтримки змін до Конституції, які закріплю-

ють у Основному Законі європейський та євроатлантичний вибір України. Зауважу, що цей законопроект Глава держави особисто представив у Конституційному Суді. Петро Порошенко нагадав, що Українська православна церква очікує на надання Томосу про автокефалію. Президент зустрівся з екзархами Вселенського патріархату, які здійснюють в Україні підготовчу роботу для забезпечення цього історичного кроку. Варто нагадати, що відкриваючи засідання міжнародної конференції YES у Києві, Петро Порошенко наголосив, що Україна нині проходить процес справжньої деколонізації, а гібридні загрози з боку Росії є актуальними для всього цивілізованого світу.

Вагомим став і візит Президента за океан. Там Петро Порошенко не лише виступив на засіданні Генеральної Асамблеї ООН, де наголосив на необхідності звільнення

Донбасу та Криму від окупації, нагадав про долю українських в'язнів. Україна, за словами глави держави, розраховує на введення миротворчої місії на Донбас, яка має стати безпрецедентною і за кількістю «блакитних шоломів», і за обсягом поставлених перед нею завдань. Президент звернув увагу на спробу Росії окупувати Азовське море, спираючись на договір 2003 року про Азовське море як внутрішні води Росії та України. До речі, ВМСУ посилили свою присутність в акваторії Азовського моря за рахунок двох броньованих артилерійських катерів та суден «Донбас» і «Корець», які здійснили перехід з Чорного моря. У США Порошенко взяв участь у передачі двох катерів берегової охорони класу Island. Також Президент передав генеральному секретарю ООН Антонію Гуттерішу дипломатичну ноту про відмову України продовжувати договір

про дружбу та співробітництво з Росією.

Після повернення в Україну, виступаючи в Харкові, Петро Порошенко наголосив, що не має бізнесу в Росії. Президент у такий спосіб відповів на чорний піар з боку опонентів.

Якщо торкатися теми бізнесу, то протягом вересня про прихід в Україну оголосив всесвітньо відомий рітейлер товарів для дому IKEA, а саудівська компанія SALIC оголосила про купівлю агрохолдингу «Мрія», який переживає не найкращі часи.

Вересень відзначився помітним загостренням у відносинах з Угорщиною. Її дипломати, як виявилось, приводять мешканців Берегового на Закарпатті до присяги Угорщині, а міністр закордонних справ Сійярто після справедливого обурення українського МЗС пообіцяв вжити заходів для гальмування європейської інтеграції України. Шкода, що у Будапешті мимоволі або свідомо підіграють Росії та відмовляються від діалогу.

А БАБА ЯГА ПРОТИ...

За миротворців на Донбасі виступають усі, крім Росії

«Ми з вами повертаємо Україну в родину європейських народів. Ми з вами кажемо остаточне прощавай Радянському Союзу, російській імперії та іншим, хто намагався утримати нас у статусі колонії»

«ТИМЧАСОВА окупація частин української території продовжує завдавати страждань українському народові та підірвати регіональний і міжнародний мир та безпеку», – наголосив Петро Порошенко у своєму виступі на загальних дебатах Генасамблеї Організації Об'єднаних Націй. «Москва робить українських дітей сиротами, – наголосив Президент. – І кожна країна, яка має спільний кордон з Росією, перебуває під потенційною загрозою».

Він наголосив: не існує кращого способу зупинити війну, як розгортання миротворчої операції з повноцінним мандатом ООН. «Ми розглядаємо це як випробування здатності нашої Організації вирішувати

складні конфліктні ситуації. Тест, який ООН має пройти», – зазначив Петро Порошенко.

Проти «блакитних шоломів» виступає Росія, там бояться, що миротворці побачать російських військових та військову техніку на всій окупованій території. «Вони також бояться втратити контроль над українсько-російською ділянкою кордону, який Кремль утримує для забезпечення постійної інфільтрації своїх військ на Донбас», – сказав Глава Української держави. Він також наголосив на необхідності реформування ООН задля підвищення ефективності миротворчої діяльності. Потурання агресору – неприпустиме.

Тому Петро Порошенко ви-

ступив із пропозицією: Генеральний Секретар ООН має рішуче вносити на розгляд Радбезу ініціативи щодо розгортання миротворчих операцій у країнах та регіонах, які перебувають на межі конфлікту або страждають від нього.

Радо вітали Президента представники української діаспори в США. Звертаючись до них, Петро Порошенко зазначив: «Ми з вами повертаємо Україну в родину європейських народів. Ми з вами кажемо остаточне прощавай Радянському Союзу, російській імперії та іншим, хто намагався утримати нас у статусі колонії». Важливу роль у цьому процесі відіграє набуття українським православ'ям незалежності від Москви. «Це наше завдання – захистити Україну від тої іноземної церкви. Бо ми найбільша православна країна Європи», – зазначив він і додав: «Церква має бути одна – українська».

Малюнок Олексія Кустовського

У рамках Генасамблеї ООН Глава Української держави також зустрівся зі спецпредставником США по Україні Куртом Волкером. Той вручив Петрові Порошенку символічну друковану копію декларації Державного секретаря США Майка Помпео, у якій чітко й недвозначно зафіксовано позицію Сполучених Штатів

щодо невизнання анексії Російською Федерацією українського Криму. Ця декларація схожа з декларацією, прийнятою в 1940 році щодо невизнання радянської окупації балтійських країн. Після прощання з російською імперією Литва, Латвія та Естонія стали членами ЄС й НАТО. Тепер цей шлях проходить Україна.

Журналісти переконалися на власні очі: у Порошенка в Росії бізнесу немає

«У мене був бізнес у Росії до війни. Але війна все поміняла. І тепер я хочу, щоб усі почули – у Порошенка в Росії бізнесу немає і бути не може», – заявив Президент під час виступу на X Міжнародному економічному форумі «Інновації. Інвестиції. Харківські ініціативи»

«ХОЧУ наголосити, я не виправдовуюся. Навпаки – я напряму звинувачую своїх політичних опонентів в Україні. Звинувачую їх у відвертій брехні, у чорному піарі, у підіграванні російській пропаганді, дуже добре скоординованій, у жадобі за будь-яку

ціну прийти до української влади», – наголосив Глава держави.

Петро Порошенко зазначив, що повною мірою відчув на собі, що означає російська економічна війна, російська блокада. «Я не відкрив для вас Америки, якщо нагадаю, що я

прийшов у владу з бізнесу. Це було всім відомо, коли мене обрали Президентом», – додав він.

«І після анексії Криму Росія конфіскувала в мене Севастопольський морський завод. Де-факто його в мене нема, але окупантам дарувати його ніхто не збирається. Я щоразу маніфестую це, вносячи його у свою електронну декларацію, яку відповідно до закону я заповнюю щорічно», – наголосив Президент.

Глава держави також

окремо зупинився на питанні Липецької кондитерської фабрики. «За наказом Путіна як актив вона з перших днів агресії була заарештована. Для чого? Щоб її не можна було продати, ні передати. Це – технологія. Він навмисно блокував її продаж, аби дати українській опозиції підстави звинувачувати мене у наявності Липецької фабрики».

«Тому менеджмент «Рошену» ухвалив соломонове рішення: просто взяв

і закрив це підприємство, – сказав Порошенко.

Медіахолдинг «1+1» кинувся перевіряти слова Петра Порошенка, сподіваючись підловити на суперечностях, – послав туди свого московського кореспондента (від УНІАН) Романа Цимбалюка (холдинг належить олігарху Коломойському, якого в симпатіях до Президента запідозрили важко).

Ось результати «розслідування», які видав у ефір телеканал «1+1»:

«Липецька фабрика не працює. Кореспондент УНІАН Роман Цимбалюк побачив підприємства Порошенка у Липецькій області на власні очі. Два виробничих майданчики зачинені, там лише охорона і декілька прибиральників. Третій, що мав стати надпотужною кондитерською фабрикою у Росії, стоїть пустим у недобудованому стані. Місцеві кажуть, що українські цукерки не куштували вже давно».

«РАША, ГУДБАЙ!»

СВІТ

Україна документально закріпила
одновекторність зовнішнього курсу

У вересні сталися дві без перебільшення доленосні події – Президент не продовжив дію Великого договору про дружбу з Росією, а парламент підтримав президентську ініціативу внести до Конституції зміни щодо непохитості курсу України на НАТО і ЄС

Командир броньованого катера «Кременчук» Олександр Регула. Один із курсантів української військово-морської академії ім. Нахімова в Севастополі, який, після захоплення Криму Росією у 2014 році, співав український гімн

«Дружбу» з окупантом розірвано

Своїм указом Президент увів у дію рішення РНБО від 6 вересня 2018 року про припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією. Цей документ підписали 31 травня 1997 року, ратифікували в 1998 році. Його ще називають «Великий договір». Країни офіційно визнали тоді кордони одна одної і закріпили принципи стратегічного партнерства.

Після окупації Криму та агресії Росії проти України на Донбасі цей документ втратив силу де-факто, проте де-юре діяв. Для розірвання угоди потрібне рішення Верховної Ради, яка 20 років тому її ратифікувала.

Конституційний статус наших устремлінь

А для того, щоб у майбутньому нікому з політиків не спало на думку змінити зовнішньополітичний вектор України з євроатлантичного на «тайожний», Петро Порошенко вніс до парламенту законопроект про закріплення західного курсу держави в Конституції. Верховна Рада 321 голосом підтримала направлення президентського законопроекту до Конституційного Суду.

Нагадаємо, пропонується запровадити зміни, відповідно до яких парламент підтверджує європейську ідентичність українського народу й незворотність європейського та євроатлантичного курсу України.

Марія Іонова:

Рівність чоловіків та жінок має стати українською традицією

закінчення, початок на стор. 1

стереотипами, що склалися в суспільстві.

Український жіночий конгрес відбувся 28 вересня у Львові. У його роботі взяли участь більш як сотня гостей з різних областей України – представники об'єднаних територіальних громад, органів місцевого самоврядування, державних органів влади, громадські активісти.

Делегати обговорили за-

рубіжний та український досвід запровадження рівних можливостей для жінок і чоловіків, а також необхідність удосконалення законодавства з урахуванням принципів гендерної рівності та недискримінації.

Конгрес відбувся з ініціативи міжфракційного депутатаського об'єднання у ВР «Рівні можливості» за підтримки міжнародних організацій та дипломатичних установ.

Володимир Ар'єв: Росія вдалася до шантажу щодо ПАРЕ

На запитання газети «Солідарність» відповідає віце-президент Парламентської асамблеї Ради Європи, голова української делегації в ПАРЕ, народний депутат від БПП Володимир Ар'єв

Пане Володимире, сьогодні в Парламентській асамблеї Ради Європи точаться гарячі дискусії щодо повернення російській делегації прав, у яких їй було обмежено через агресію проти України. Зокрема Росію було позбавлено права голосу. Відповідно, вона взагалі відмовилася брати участь у сесіях ПАРЕ. Чи можете пригадати, чому раптом виникло це питання, адже агресія не припинилася? (Рада Європи – міжнародна організація, утворена 1946 року, яка на різних засадах об'єднує 47 держав світу, у тому числі Росію, Молдову, Вірменію, Мексику, Ізраїль тощо. Не має жодного стосунку до Європейського Союзу. – Ред.)

Росія перестала платити обов'язковий внесок за членство в ПАРЕ й заявила, що заплатити тільки тоді, коли її делегація повноцінно працюватиме. Тобто вона повернеться тоді, коли ПАРЕ прибере всі умови для запровадження санкцій. Росія обрала нову тактику: аби уникнути санкцій – вимагати унеможливлення їх запровадити взагалі, і це стосується будь-якої країни.

Тому в Асамблеї виникла дискусія – яким чином піти назустріч Росії. Україна виступає категорично проти того, щоб піддаватися на будь-який шантаж, але керівництво Ради Європи все одно вирішило запропонувати кроки, які б вирішили це політичне питання технічним шляхом. Тобто

ускладнити процедуру запровадження санкцій.

Власне, навколо цього й виник конфлікт, оскільки такий підхід істотно знижує довіру до ПАРЕ й загалом підриває основи цієї організації. Виходить, що вона може обміняти якимось там фінансуванням на свої принципи.

А з Росії хіба надходили такі кошти, без яких ПАРЕ не може існувати?

ПАРЕ цілком може існувати і без них. Водночас Генеральний Секретар Ради Європи Турбйорн Ягланд відкинув пропозиції, зокрема, української сторони, аби інші члени збільшили внески, щоб закрити цю фінансову діру. Велика Британія запропонувала скоротити витрати й оптимізувати бюджет. Але Ягланд прямо і безапеляційно працює над поверненням Росії, і його не цікавить те, що Москва не хоче і не збирається виконувати свої зобов'язання (поважати суверенітет інших держав). Він готовий принизити Раду Європи, але повернути російську делегацію до участі в голосуванні. Мабуть, для цього в нього є якісь свої мотиви.

Представники яких країн є прихильниками повернення російської делегації?

Переважно це радикально налаштовані члени ПАРЕ, незалежно від країн, які вони представляють. Як країні європейські ліві, так і країні європейські праві. Їхня питома

вага в Асамблеї суттєво зросла після того, як вони досягли успіху у своїх країнах порівняно з 2014–2015 роками. Тобто політична орієнтація Генасамблеї рухається в бік радикалізму, популізму.

Якщо говорити про конкретні країни, то це Італія (одна з найбільш активних), Голландія, Бельгія. Бачу, є таке бажання в частини іспанської та німецької делегацій. Французи теж трохи піддаються впливу Росії. Переважно це молоді парламентарії, котрі не зовсім розуміють, що роблять.

Водночас зберігається велика коаліція проти того, аби вирішувати питання російської делегації таким чином.

Ми намагатимемося знайти компроміс. Але якщо компромісу не буде і російська сторона продавить своє рішення, то це істотно зашкодить репутації ПАРЕ. Якщо таке трапиться, то Україна готова буде повністю переглянути свої відносини з Парламентською асамблеєю Ради Європи.

Часто чуємо з боку проросійських сил, що Європа втомилася від України. Чи ви відчуваєте це «втому»?

Звичайно, ми втомилі друзів Росії, але адекватні люди від такого не втомлюються. Бо розуміють, що російська агресія проти України – це не лише наша проблема і що наша країна, обороняючи свою територію, вирішує питання безпеки на Європейському континенті.

Мемуари Олланда: Порошенко невідступно боронив суверенітет своєї країни

КОЛИШНИЙ президент Франції Франсуа Олланд, який входив до «нормандської четвірки», видав мемуари. Для українців цікаві спогади про переговори в Мінську, котрі завершилися підписанням угод.

«Як не згадати ту довгу ніч із 11 на 12 лютого 2015 року, що

душній залі Палацу Незалежності в Мінську, у Білорусі? Це було в самий розпал кризи, яку переживала Україна після відсторонення від влади проросійського президента Віктора Януковича через його відмову підписати договір про асоціацію з ЄС». «Наміри Володимира Путіна були цілком очевидними. Він хотів зберегти свій

вплив на російськомовні регіони та максимально послабити проєвропейську владу в Києві»

«Порошенко з Путіним постійно підвищували голос один на одного. Російський президент був так рознервований, що став погрозувати остаточно розчавити військово-політичний режим в Україні. Це виказало, що російські війська на сході України є... Порошенко невідступно боронив суверенітет своєї країни».

ОСІННІЙ СИНДРОМ

Опалювальний сезон традиційно починається з обговорення цін на газ

Газовий популізм

Найбільш поширеним міфом є твердження про те, що вартість природного газу для населення має бути на рівні окупності витрат з його видобування, оскільки згідно з Конституцією всі надра та земля належать українському народові.

При цьому таке переконання чомусь не поширюється на інші природні ресурси, наприклад нафту, вугілля, залізну руду. Їх видобувають і продають виходячи з ринкових цін. Ніхто не вимагає, щоб, наприклад, пальне для автомобілів продавалося виходячи з фактичних витрат на видобування нафти з українських надр. Також ніхто вже не вимагає встановлювати ціни на хлібобулочні вироби, базуючись на собівартості вирощування зернових на українських чорноземах. Хоча вже зараз ціни на них фактично такі самі, що й у решті європейських країн.

Намагання апелювати до українського походження газу пов'язане з тим, що ми досі не звикли розглядати його, на відміну від інших природних ресурсів, як звичайний товар, ціна на який має формуватися виключно на ринкових умовах. Що, у свою чергу, є результатом, з одного боку, популізму та постійних намагань політиків виглядати захисниками інтересів простих людей, а з другого – що значно важливіше, бажання збагачуватися на різниці цін на газ для населення та комерційних споживачів (так відбувалося протягом усіх років незалежності). На цьому мільярдні статки заробили багато осіб в Україні ще з часів корупційних обороток тандему Лазаренко – Тимошенко.

Де ж справедливість?

Спробуємо ще раз розібратися, чому такий підхід до

формування цін на природний газ є недоречним і помилковим.

Та хоча б тому, що неможливо в принципі розподілити у справедливий спосіб ресурси, які видобуваються з українських надр, між усіма громадянами.

Це стосується усіх природних ресурсів, але розглянемо це на прикладі саме природного газу.

По-перше, витрати на видобування газу різні на різних родовищах. Вони залежать від їхніх обсягів, глибини залягання, вичерпаності тощо.

Отже, ціну потрібно привести до єдиного знаменника. Але в будь-якому разі ця єдина ціна має бути вищою, ніж витрати на найдорожчому родовищі. Якщо це не так, то видобування буде просто збитковим. Але крім поточних витрат на видобування є ще капітальні витрати. Які теж мають бути покриті. Адже завдяки їм вдається наростити видобування та зменшити поточні витрати.

По-друге, газ з українських надр видобуває не тільки державна компанія, а й приватні. А вони не бажатимуть віддавати газ для продажу населенню за ціною нижчою, ніж його можна збути комерційним споживачам. Єдине, з чим вони змушені миритися, це зі сплатою рентних платежів. При цьому високі рентні платежі робитимуть нерентабельним інвестування в розвідування та видобуток газу.

Спроби ж забрати у приватних компаній газ для продажу населенню за неринковими цінами обернуться не тільки загальним скороченням його видобування, а й позовами до українських та міжнародних судових інстанцій про незаконність позбавлення їх прав власності на цей ресурс. І майже зі стовідсотковою впевненістю Українська держава

програє ці позови. Тобто розраховувати, що можна відібрати газ у приватних компаній і продати його задешево населенню, не варто.

По-третє, якщо ж уявити, що ми розподіляємо серед населення за неринковою ціною лише той газ, що видобувається державною компанією, то й у цьому разі виникає купа питань. А як це зробити справедливо?

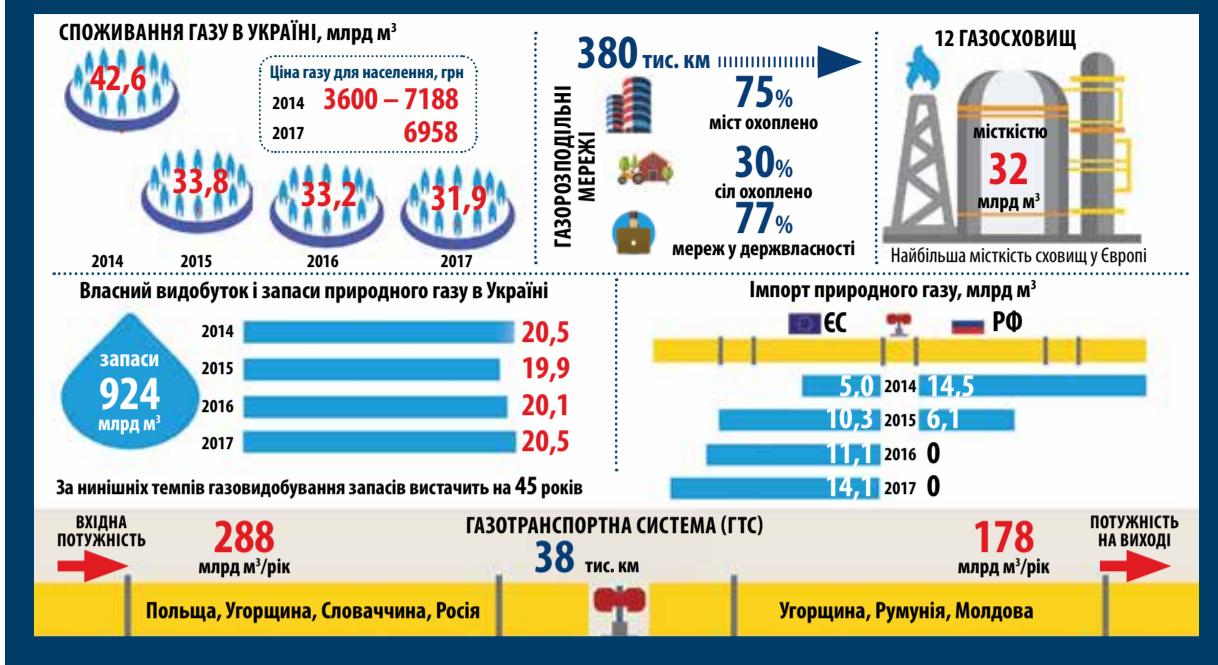
Весь цей газ потрібно за неринковою ціною розподілити в однаковому обсязі між усіма без винятку громадянами – від новонароджених до тих, хто перебуває в закритих лікувальних закладах та в'язницях. Їх же ніхто не позбавляв прав на народні надра.

Але що робити, якщо в нас сотні тисяч родин узагалі не мають доступу до природного газу? У цьому разі ми їх автоматично позбавляємо прав на народне багатство...

І як досягти рівності прав на народні надра тим, хто живе в багатоквартирних будинках, де природного газу взагалі немає? Більш того, ці помешкання, можливо, теж опалюються без використання газу.

Зрозуміло, що приватні житлові будинки споживають газ у значно більших обсягах, ніж багатоквартирні будинки.

ВИДОБУВАННЯ, ПОСТАЧАННЯ ТА СПОЖИВАННЯ ГАЗУ В УКРАЇНІ

програє ці позови. Тобто розраховувати, що можна відібрати газ у приватних компаній і продати його задешево населенню, не варто.

По-третє, якщо ж уявити, що ми розподіляємо серед населення за неринковою ціною лише той газ, що видобувається державною компанією, то й у цьому разі виникає купа питань. А як це зробити справедливо?

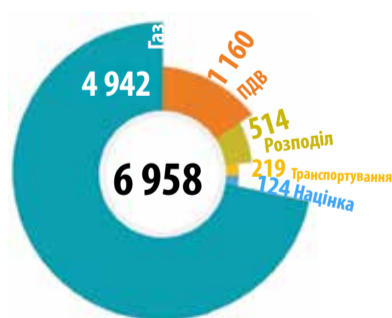
Весь цей газ потрібно за неринковою ціною розподілити в однаковому обсязі між усіма без винятку громадянами – від новонароджених до тих, хто перебуває в закритих лікувальних закладах та в'язницях. Їх же ніхто не позбавляв прав на народні надра.

Але що робити, якщо в нас сотні тисяч родин узагалі не мають доступу до природного газу? У цьому разі ми їх автоматично позбавляємо прав на народне багатство...

І як досягти рівності прав на народні надра тим, хто живе в багатоквартирних будинках, де природного газу взагалі немає? Більш того, ці помешкання, можливо, теж опалюються без використання газу.

Зрозуміло, що приватні житлові будинки споживають газ у значно більших обсягах, ніж багатоквартирні будинки.

Структура ціни природного газу для споживачів України, грн

Чому тоді їм дістається більше цього загальнонаціонального багатства?

Навіть якщо йдеться про багатоквартирний будинок, для опалення якого використовують газ, то й у ньому родини з рівною кількістю осіб можуть жити у квартирах з різною площею, і таким чином опосередковано вони витрачають більше газу.

Тобто заможніші громадяни автоматично отримуватимуть більшу частку національного багатства. Навряд чи такий підхід можна вважати справедливим.

Як бачимо, простим продажем газу за заниженими цінами ми справедливості не досягнемо. А якраз навпаки.

А є ще інший, моральний аспект користування правом на народні надра. Газ є невідновлюваним природним ресурсом і його в наших надрах стає все менше. Якщо ми використовуємо його вкрай неефективно, то це означає, що ми нічого не залишаємо прийдешнім поколінням. Ми поводимося щодо них нечесно і несправедливо.

Вихід є

Як же тоді справедливо реалізувати право громадян на надра?

Найкращий приклад подає Норвегія. Ця країна повністю забезпечує внутрішні потреби в газі й нафті за рахунок їх видобування на родовищах у своїй акваторії Північного моря. Але при цьому саме в цій країні найвищі в усій Європі ціни на газ та нафтопродукти, електроенергію й тепло.

У такий спосіб норвезький уряд змушує громадян дуже економно ставитися до енергоресурсів, переходити на відновлювані джерела енергії, які

поки що теж недешеві. При цьому весь газ і нафта, що не споживаються в Норвегії, продаються на європейському ринку. Дохід від продажу не витрачається, а йде у Норвезький фонд майбутніх поколінь. Його обсяги нині вже перевищують один трильйон доларів. Норвежці усвідомлюють, що національні природні ресурси колись вичерпаються або людство перестане споживати їх у значних обсягах, тому кошти від їх продажу накопичують та інвестують, аби майбутні покоління мали можливості для розвитку. Також за рахунок коштів цього фонду покривають фінансові розриви солідарної пенсійної системи Норвегії.

Отже, мудрість, відповідальність та справедливість полягає не в тому, щоб постачати газ населенню за заниженими цінами. Цього можна досягати лише за допомогою рентних платежів, що сплачуються до держбюджету. Це стосується видобутку не тільки природного газу, а й інших природних ресурсів. Що зараз, між іншим, і робиться.

Питання ж справедливості полягає в тому, щоб захистити ті верстви населення, які справді потребують фінансової підтримки з боку держави.

При цьому держава має зробити все, аби були доступними довгострокові дешеві кредити та безповоротна допомога (для малозабезпечених сімей) для заміни неефективних газових та твердопаливних котлів, заходів теплодернізації приватних помешкань та багатоквартирних будинків.

Саме такий підхід є відповідальним і справедливим не тільки щодо нинішніх громадян країни, а й майбутніх поколінь.

Борис Кушнірук

ЦЕНТРВИБОРЧКОМ ПОВЕРНУВСЯ В ЗАКОННЕ РУСЛО

ПОНАД рік у Верховній Раді лежало подання Президента щодо зміни складу Центральної виборчої комісії. Інституція, що відповідає за проведення виборів та референдумів, кілька років була не легітимною: ще в червні 2014-го завершився термін повноважень 12 з 15 членів ЦВК, а 3 лютого 2017 року – 13-го члена комісії.

У лютому минулого року Петро Порошенко вніс до парламенту подання на 14 кандидатів для роботи в Центрвиборчкомі – оновити склад ЦВК планували ще влітку, до завершення сесії.

Однак процес затягнувся. Насамперед через те, що зміна складу ЦВК напередодні президентських та парламентських виборів була не вигідна низці

політичних партій – «свої» члени Центрвиборчкому могли допомогти отримати кращі результати. Так, зокрема, «Батьківщина» хотіла, щоб своє місце в ЦВК зберегла нинішній заступник голови комісії Жанна Усенко-Чорна, а «Опоблок» виступав за кандидатуру чинного голови ЦВК Михайла Охендовського, якого НАБУ підозрювало в

отриманні хабарів на суму понад 160 тис. доларів у справі «чорної бухгалтерії» Партії регіонів. Формально причиною для блокування розгляду цього питання стало те, що Президент вніс 14 кандидатур на 13 місць. Хоча представники і «Батьківщини», і «Опоблоку» не приховували, що незадоволені кількістю своїх креатур у ЦВК.

Поки нардепи блокували оновлення складу Центрвиборчкому, підвишеними залишалися питання зміни виборчого законодавства й проведення виборів у об'єднаних територіальних громадах.

Однак у підсумку Петрові Порошенку вдалось переламати ситуацію: 18 вересня Верховна Рада

проголосувала за збільшення кількості членів ЦВК з 15 до 17 осіб, а за кілька днів затвердила новий склад Центрвиборчкому.

«Це важливо не лише для створення об'єднаних територіальних громад, а й для забезпечення вільних прозорих чесних виборів Президента і парламенту наступного року», – зазначив Петро Порошенко.

Сьогодні місцеві бюджети становлять більш як 15 % ВВП України й сягають понад 51 % консолідованого бюджету України

РЕПОРТАЖ

Голова Ямницької ОТГ: Усього рік об'єднанню, а зміни вже видно неозброєним оком

Висуванець БПП «Солідарність» Роман Крутий торік виграв вибори голови Ямницької ОТГ в Івано-Франківській області. Водночас він очолює Тисменицьку районну парторганізацію партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність». З паном головою ми зустрілися в центрі ОТГ селі Ямниці біля новозбудованої школи. До речі, цього року школу на свято останнього дзвоника відвідав Президент України Петро Порошенко

закінчення. початок на стор. 1

приміщення не нове. І не вельми пасує до новозбудованої школи.

«Школу зусиллями Ямницької громади та підприємства «Івано-Франківськцемент» щойно побудували, торік здали останній корпус. За рахунок коштів ОТГ облаштували інфраструктуру навколо школи».

■ **Як би ви оцінили — наскільки змінилося життя громади за цей рік? — цікавлюся в пана Крутого.**

— За рік важко щось кардинально змінити. Але ми докладаємо максимум зусиль, аби мешканці відчули зміни на краще.

Як на мене, децентралізація загалом і зокрема в нашій громаді — процес дуже позитивний, адже значна частина коштів залишається в громаді. На нашій території розташоване одне з найбільших підприємств області — ПрАТ «Івано-Франківськцемент», де працює більш як дві тисячі чоловік.

Тільки від цього підприємства громада отримує за рік понад півсотні мільйонів гривень.

■ **Чи можете порівняти бюджети ваших сіл до і після об'єднання?**

До об'єднання бюджет становив близько 30 мільйонів, а зараз — понад 80.

Нині ми працюємо над програмою соціально-економічного розвитку Ямницької громади. Її загалом уже затверджено — ми її лишень трішки вдосконалюємо, адже хочемо врахувати думки та інтереси всіх категорій населення, бізнесу, активістів. Під кінець року плануємо ухвалити програму остаточно.

■ **Яка її головна ідея? Що має змінитися в результаті впровадження цієї програми?**

Мають бути якісні медичні послуги. Ми вже працюємо над тим, аби отримати сучасне медичне

обладнання. Удосконалюємо також освітній процес. Ось цього року зробили ремонт в усіх навчальних закладах — відповідно до освітньої реформи, вимог щодо нової української школи. Цілкоміто забезпечили першокласників матеріально-технічними засобами.

Сьогодні технічні працівники освітніх закладів повністю утримуються за рахунок громади, на вчителів ще отримуємо освітню субвенцію. Такого явища, як недофінансування, у нас немає.

Тобто за цей рік ми встигли відремонтувати всі школи, запровадили безкоштовне харчування для учнів 1–4 класів.

У кожному населеному пункті поліпшуємо інфраструктуру. Близько 10 мільйонів витратили на асфальтування доріг. Ще тривають ремонтні роботи в Тязеві, Павлівці, Сільці. Ремонтуємо дороги, провулки. Проводимо освітлення.

■ **Коли села об'єднуються в ОТГ, менші населені пункти бояться, що їх обділятимуть увагою. Ви не обділяєте увагою менших?**

Це не наш підхід — когось обділяти...

Насправді нині мусимо більше уваги приділяти саме центрові громади, оскільки в ньому ще немає єдиного адміністративного приміщення, де б можна було розмістити всі структури органів місцевого самоврядування... Маємо намір збудувати адмінкорпус, бо зараз усі служби розкидані, і це створює багато незручностей. Поки що адміністративне

• Президент Петро Порошенко на святі останнього дзвоника в ямницькому ліцеї. Травень 2018 року

приміщення ОТГ перебуває в колишній сільській раді, але воно доволі старе.

Також збираємося звести будинок культури — його в селі немає взагалі. А в нас більш як дві сотні чоловік беруть участь у художній самодіяльності — танцях, співах. Але змушені проводити репетиції в школі.

■ **А як би ви оцінили настрої людей після об'єднання?**

Ямниці ніколи не була бідним селом, адже це приміський населений пункт — до обласного центру 8 кілометрів. Але незадоволені завжди є...

Трохи інша ситуація в селах Павлівка, Сілець і Тязів — там коштів завжди не вистачало, і нині вони дуже виграли від об'єднання. Адже для розвитку цих населених пунктів залучаються чималі кошти.

■ **А грантові кошти на розвиток отримуєте?**

При сільській раді працює відділ проектів... Зокрема, ми створили проект в U-LEAD, і наша громада стала переможцем. U-LEAD зобов'язується забезпечити адміністративну будівлю офісними обладнаннями і меблями.

Загалом беремо активну участь у грантових проектах. Хочу наголосити, що участь у грантах можуть брати тільки ОТГ, а не окремі села. Ось школа разом з відділом проектів подала проект, за яким виграла компoster з переробки відходів продуктів харчування. Буквально минулого тижня він надійшов до нас із Німеччини. Ми ще навіть не бачили його в дії.

Ще коли я був головою Тисменицької райради, район співпрацював із польським

• Роман Крутий з 90-літньою мешканкою села

містом Стшельце-Опольське. І нещодавно спільно з поляками виграли проект у освітній програмі «Еразмус». Шестеро дітей з нашої громади брали участь у підготовці різних програм разом із поляками, чехами, німцями.

■ **Наближаються вибори. Чи відчувається передвиборна атмосфера?**

Люди вже дискутують між собою, за кого голосувати, кого підтримувати...

Ми намагаємося пояснити сильні сторони Петра Порошенка. З повноваженнями Президента — а це армія, безпека, зовнішня політика

— він справляється відмінно. За його президентства ми, по суті, відбудували Україну, її армію, зміцнили незалежність.

Президент Порошенко зумів сформувати у світі антипутінську коаліцію. Чи хтось може собі уявити, яких зусиль треба було докласти до цього?!

Моя діяльність має більше господарський характер, адже я голова ОТГ. І, гадаю, чим краще кожен справлятиметься зі своїми обов'язками на своєму місці, тим це краще буде для політичного іміджу партії Президента.

Оксана Климончук

У 40 разів більше

Держава не шкодує коштів на розвиток регіонів

МАЙЖЕ 3 млрд грн на розвиток системи охорони здоров'я, понад 11 млрд грн на будівництво та ремонт доріг, близько 20 млрд грн на розвиток громад та розбудову інфраструктури — це лише частина коштів, які місцеві органи влади отримали цього року з держбюджету. За чотири роки реалізації в Україні реформи з децентралізації державна підтримка влади на місцях зросла майже у 40 разів.

Сьогодні місцеві бюджети становлять більш як 15 % ВВП України й сягають понад 51 % консолідованого бюджету України. Лише за 8 місяців цього року надходження до місцевих бюджетів зросли майже на чверть. Більше того: місцева влада тримає на депозитах 8,4 млрд грн. Тобто регіони

не просто мають достатньо коштів — вони ще й заробляють на грошах, які не витратили.

Президент Петро Порошенко наголосив, що децентралізація стала однією з найефективніших реформ в Україні. Глава держави дав старт реформі в той час, коли Росія намагалася влаштувати в Україні штучну федералізацію. Тоді в регіонах до ідеї децентралізації поставилися з обережністю.

Однак сьогоднішні цифри красномовно свідчать, що старт реформи виявився напрочуд ефективним. Звісно, такі потужні грошові впливання в регіони були б неможливими без загальної поліпшення економічної ситуації в державі — ВВП країни зростає протягом десяти кварталів поспіль.

• Батька Степана Бандери – Андрія – розстріляли 10 липня 1941 року

АНАТОЛІЙ
СТРІЛЯНИЙ
публіцист

ПІД ЧОБОТОМ

НА РОСІЮ опускається чобіт санкцій. Їх уже назвали санкціями з пекла. Так, добротний ковбойський чобіт дядька Сема... Росія під ним може стати такою безпорадною, якою ще ніколи не була. Це їй не тільки за Україну, але насамперед – за неї.

Нікому з росіян це не подобається, але пояснення дають різні.

Одні вважають, що життя погіршується через Крим. Мовляв, не треба було його захоплювати, раз такі наслідки. Ще недавно вони з цього приводу дуже тішилися.

Інші теж усвідомлюють, що все через Крим, але не жалкують. Готові до всіх незгод: «Зате Крим наш!»

Треті вирізняються особливою глибокдумністю. Вони кажуть, що труднощі справді наростають, пахне такими неприємностями, про які й думати страшно, але це не через Крим чи якісь дії Кремля. Усе, мовляв, через те, що Росія встала з колін, а Захід думав, що вона буде вічно в такому положенні – ось і ополчився на неї. Крим, Донбас та все решта для Заходу тільки привід.

На цьому стоїть розумова служба Кремля. Закликають у свідки історію. Росію, кажуть, ніхто ніколи не хотів допустити на самісінький верх людства. Усі їй завжди гадили. До складу світової старшини їй доводилося пробиватися залізом і кров'ю.

Цією думкою втішаються Путін та його спільники. Їм подобається думати, що Росію веде її доля, а не їхня підлість. Це допомагає їм зносити те, що на них уже обрушилося і ще обрушиться.

Є й четверті. Це люди, які відразу сказали, що напад на Україну – злочин. Тільки для цих білих ворон не стало новиною те, що вільний світ зарахував Росію до країн-ізогів і терористів. Ці люди знали, що так буде з перших кроків першого «зеленого чоловічка» в Криму. Їх не здивували й «іхтамнети» на Донбасі.

Для решти ж утвердження їхньої батьківщини на її законному місці – серед покидьків людства – виявилось жорстокою несподіванкою. Це особливе відчуття. Воно знайоме кожному злочинцеві, який потрапив за ґрати. Ідучи на справу, він не думає, що все може скінчитися саме так. Майже загадкова недалекоглядність негідника, який у всьому іншому може вирізнятися навіть відомою гостротою розуму. Про цю недалекоглядність можна сказати, що вона є головною рисою підпільного світу.

Росіян, котрі розуміють це й навіть не приховують своїх поглядів і почуттів, – можна перерахувати по пальцях. Сподіватися на них не доводиться. А що з мільйонами пристосуванців, котрі біснують від захоплення? Вони, звичайно, можуть дати задній хід, але треба буде пам'ятати, що це вони лише ви-мушено.

ЛІС НА КРОВІ

Про що розповідає меморіал у Биківні

Хто сумнівається в необхідності декомунізації, яка проходить по всій Україні, раджу відвідати Биківню під Києвом. Сірість, мряка і чорні хрести в рушниках – похмура околиця лісу, де колишня тоталітарна влада буквально закопала десятки тисяч людей. Тут, під Києвом – найбільше в Україні місце поховання жертв сталінських репресій

НАТАЛІЯ КОЛОМІЄЦЬ

ФОТО АВТОРА І НАДАНО ОЛЬГОЮ ОЗОЛІНОЮ

У Національний історико-меморіальний заповідник «Биківнянські могили» зайти можна безкоштовно, але варто ще й звернутися до співробітників, які проведуть екскурсію (теж безкоштовно). Мене зустрічає старша наукова співробітниця Ольга Озоліна, пропонує випити кави, перш ніж ми підемо «дорогою смерті» в сумну гушавину заповідника.

Правда з архівів

У маленькій будівлі на мене чекала не лише кави, а й екскурс в історію місця... У липні 1937 року політбюро ЦК ВКП(б) затвердило постанову «Про антирадянські елементи». Почали працювати позасудові каральні органи, згодом вийшов пряний наказ про репресії щодо «куркулів, карних злочинців та інших антирадянських елементів». Їх розстрілювали у Києві, в чотирьох місцях. За іронією долі, в одному з них – на вул. Липській, 16 – розташована адміністрація Заповідника. Ховали на Лук'янівському кладовищі, але азарт НКВС – як би цинічно це не звучало – тільки розпалювався, тому невдовзі там уже просто не залишилося місця. Власне з цього і починається моторошна історія Биківні. Президія Київської міської ради виділила у 19–20-му кварталах Биківнянського лісу таємну ділянку «для спецпотреб НКВС». Об'єкт площею 5,3 га «закутали» триметровим зеленим парканом з колючим дротом, поставили спостережні вежі, пропускний пункт і щоночі аж до початку окупації 1941 року, звозили сюди сотні трупів. Тіла скидали навалом у заготовлені ями і просто засипали вапном та ґрунтом.

Звідки ми знаємо, що лю-

дина похована тут? Ольга Озоліна: «Після створення ділянки тіла всіх розстріляних звозили тільки сюди. А в кожній архівно-кримінальній справі є виписка з акта про розстріл, де зазначено, де і коли людину розстріляли. Тож на підставі цих даних і результатів археологічних досліджень ми можемо стверджувати, що тіло поховане в цьому місці.

Скільки точно людей тут лежить, ми не дізнаємося ніколи. Від 20 до 100 тисяч, кажуть різні історики. Мабуть, правда десь посередині. Ми якось підраховували: якщо кожного дня, без вихідних, наші співробітники будуть опрацьовувати особові справи – на це піде років з десяти».

Усе таємне стає явним

Як не дивно, першими «таємну ділянку» викрили гітлерівці в 1941 році під час окупації Києва. На неї звернули увагу і місцеві мешканці. Для них НКВС-ники придумали легенду, мовляв, тут розташовані артилерійські склади. Озброївшись лопатами, німці й селяни розкопали... масові поховання. Одрядом ж у «Берлінському біржовому віснику» (29.09.1941) виходить пропагандистська стаття про жахи радянського режиму. Яка-не-яка, а все-таки перша публічна згадка про це місце. Статтю багато разів передруковували, в тому числі газета «Українське слово» (редакторка Олена Теліга).

Після війни таємна ділянка витримала три брехливі урядові комісії (1945, 1971, 1987 рр.). Радянський уряд

запевняв, що у Биківні поховані жертви фашизму. І лише в липні 1989 року вдалося офіційно довести, що Биківнянський ліс – це могили жертв політичних репресій НКВС. Сьогодні заповідник має статус національного, останки ексгумували й захоронили у двох братських могилах – на українській та польській частинах.

По слідах старої рани...

Історичний монолог пані Ольги перериває охоронець: «Там відвідувачі з Польщі приїхали...» Двоє чоловіків та дві жінки йдуть упевнено й гідно, вочевидь, не потребують. Наздоганяємо їх – на вітання сивочолий пан відповідає різко: «Ми не туристи! У мене тут дід похований...» Уже згодом, коли моя супутниця запевняє, що хоче тільки допомогти їм зорієнтуватися, поляки м'якшають і приязно розповідають історію, що привела їх здалеку сюди.

Одного дня в

• Поляка Віктора Добровольського розстріляли в 1940 році

Острозі (до 17 вересня 1939 року це була територія Польщі) навесні 1940 року НКВС-ники заарештували директора місцевої гімназії Віктора Добровольського. Відтоді ані дружина, ані троє доньок не мали від нього жодної звістки. За два тижні сім'ю вислали до Сибіру... Сьогодні одна із дочок – пані Тереза Добровольська – тут зі своїми племінниками Мар'яном та Лехом Бжозовськими – онуками «ворога народу».

Їй 79, батька востаннє бачила ще в ранньому дитинстві, того злочасного дня; чоловіки знають про діда з

